

תחנת אוטובוס לכותל המערבי ביציאה משער האריות בסוף הירידה בצד ימין, מספר תחנה 434.

זהירות לכהנים מטומאת אהל המת תחת העצים ליד שער השבטים.
'קברי גויים נכון ליזרה הכהן מלילך עליהם' (ש"ע יו"ד שעב ב)

בית קברות של גויים - *על קברי גויים אומר:
בוֹשָׁה אִמְכֶם מֵאֵד חֲפָרָה יוֹלְדֵתְכֶם הִנֵּה אַחֲרִית גּוֹיִם מְדַבֵּר צִיָּה וְעֲרֵבָה (ברכות נח: שו"ע או"ח רכ"ז יב).

שער האריות (שער של חומת העיר העתיקה)

בערך מקום קצה הת"ק אמה בצד צפון מזרח (ניתן לשים לב לקו התפר באבנים)

שער הרחמים

"אם כן היום שאנחנו בחטאינו מבחוץ נוכל להתקרב לענין תפלה והשתחויה עד אותם הכתלים, וכן עמא דבר באים עד אותם הכותלים ומתפללים לא-ל יתעלה לפני אלו השני שערים (שער הרחמים) שהזכרנו" (כפתור ופרח פרק ו)

כנגד שער המזרח

"שער המזרח ועליו שושן הבירה צורה שבו כהן גדול השורף את הפרה ופרה וכל מסעדיה יוצאים להר המשחה" (מידות א, ג)
שער המזרח היה מכוון מול מקום קודש הקודשים (כמבואר ביומא טז).

"כמה יגעו נביאים הראשונים לעשות שער המזרחי (של העזרה) שתהא החמה מצמצמת בו באחד בתקופת טבת ובאחד בתקופת תמוז" (ירושלמי עירובין פ"ה ה"א) הוינו לכונו כנגד מזרחו של עולם.

בערך מקום קצה הת"ק אמה בצד דרום מזרח (ניתן לשים לב לקו התפר באבנים)

הר הזיתים - *הרואה קברי ישראל, אומר:
בְּרוּךְ אֲתָה יי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם בְּדִין, וְזָן וְכֻלְכַּל אֶתְכֶם בְּדִין, וְהֵמִית אֶתְכֶם בְּדִין, וְיוֹדֵעַ מִסְפָּר כָּלְכֶם בְּדִין, וְעֲתִיד לְהַחְיֹר וּלְהַחְיוֹתְכֶם בְּדִין. בְּרוּךְ אֲתָה יי מְחַיֵּה הַמֵּתִים

*הרואה ירושלים בחורבנה (עיר דוד) אומר:
צִוּן מְדַבֵּר הִנֵּה יְרוּשָׁלַם שְׁמָמָה וקורע.
*הרואה בית המקדש בחורבנו אומר:

בֵּית קִדְשֵׁנוּ וְתַפְאֲרֵתֵנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךְ אֲבֹתֵינוּ הִנֵּה לְשִׁרְפַת אֵשׁ וְכָל מַחְמְדֵינוּ הִנֵּה לְחֲרָבָה וקורע. (מו"ק כו. שו"ע תקס"ב ע"ש בפרטי הדינים)
נהגו שלא לקרוע בימי חול המועד.

י"א לא ראה ל' יום.

שירותים ציבוריים נמצאים ברחוב הגיא אחרי שער המשגיח, ובהמשך הסיבוב ליד שער הסליחה

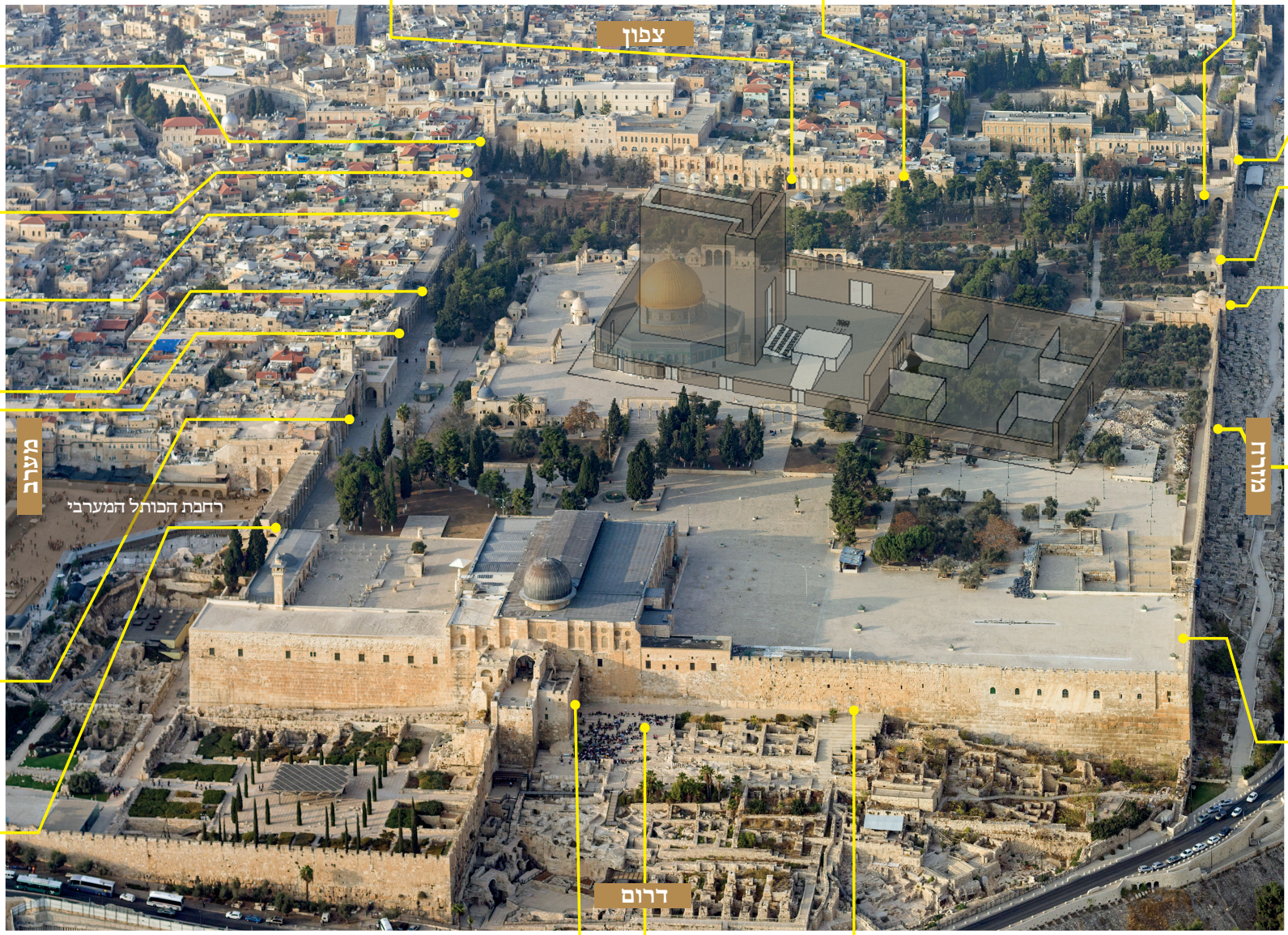
שער השבטים - (לפניו יש רחבה גדולה ויפה ניתן להתפלל ולשמוח שם)

שער הסליחה (באב אל חוטא)- מכוון כמעט כנגד מקום המזבח (מעט מערבית אליו) [קדשי קדשים שחיתתן בצפון]

השער החשוך- כנגד מקום קודש הקדשים מצפון, משער זה ניתן לראות את קרקע העזרה בצורה הטובה ביותר

צפון

מזרח

דרום

מערב

רחבת הכותל המערבי

שער הצאן, (הע'ואנימזה)- שער מערבי בפינה הצפונית

שער המשגיח

בערך קצה הת"ק אמה בצד צפון מערב

שער הברזל- משמאלו נמצא הכותל הקטן שהוא המשכו של הכותל המערבי הגדול.

שער הכותנה- עומד כנגד וסמוך למקום קודש הקדשים. החלונות ועובי החומה כלפנים - יש לחוש לקדושת הר הבית בעובי החומה.

שער השלשלת- יש המזהים אותו כשער קיפונוס המוזכר במשנה שהיה משמש כניסה ויציאה. שער זה עומד מעל מנהרת התפילה ברחבת הכותל המערבי (קשת וילסון)

שער המוגרבים- במעלה הגשר. מתחת שער המוגרבים בפינה הדרומית של עזרת נשים ישנו שער קדום אטום, שער זה נקרא היום שער ברקלי. ניתן לשים לב אליו ע"י שינוי צורת האבנים.

בערך מקום קצה הת"ק אמה בצד דרום מערב

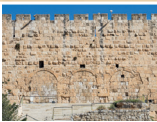
שער האשפות- (שער של חומת העיר העתיקה)

לעולם אין השכינה זוה מכותל המערבי שנאמר הנה זה עומד אחר כתלנו (שמות רבה ב ב)

*הרואה בתי ישראל בישובן אומר:
בְּרוּךְ אֲתָה יי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְצִיב גְּבוּל אֱלֻמָּה (ברכות נח: שו"ע או"ח רכ"ז י)
ע"פ פסק הרב נבנצל יש לברך ברכה זו על בית כנסת אהל יצחק צפונית לרחבת הכותל וישיבת תורת חיים (עטרת כהנים) צפונית לשער המשגיח

השער הכפול

השער המשולש

שני שערי חולדה מן הדרום משמשי כניסה ויציאה (מידות א ג)
"ושער הכהן ושער חולדה לא חרבו לעולם עד שיחדשם הקדוש ברוך הוא" (שיר השירים רבה ב)

מדרגות הכניסה המקוריות להר הבית

הר הבית היה חמש מאות אמה על חמש מאות אמה, רובו והשטח הפנוי מחומת הר הבית לחומת העזרה (עזרת ישראל) מן הדרום, שני לו מן המזרח, שלישי לו מן הצפון מיעוטו מן המערב. מקום שהיה רוב מדרתו שם היה רוב תשמישו:
כל הנכנסין להר הבית נכנסין דרך ימין ומקיפין ויוצאין דרך שמאל, חוץ ממי שאירעו דבר (ואבל, מנודה וכדו') שהוא מקיף לשמאל. (מידות ב, א-ב)

מה יונה זו אף על פי שאת נוטל גוזליה מתחתיה אין מנחת שובכה לעולם, כך ישראל אף על פי שחרב בית המקדש לא בטלו שלש רגלים בשנה.

(שיר השירים רבה א טו)

...אפילו לאחר חורבן לפי שהיו מתאספים בכל הסביבות ברגל לירושלים כמו שעושין גם היום... (ר"ן על הרי"ף תענית ב.)

ושם חביון עוז השכינה ונקרא המקום ה' יראה על שם שכל הרואה המקום הקדוש הוא בראייה לחור קני שלימות נפשו ונתלבש ברוח קדושה וטהרה כי מלך ביופיו תחזינה עיניו כי כדרך שבא לראות שמה כך בא ליראות (כלי יקר דברים ג כה)

תפילות

מתוך תפילת מוסף לשלוש רגלים

מִפְנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ. וְנִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַל אֲדָמָתֵנוּ. וְאִין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲלוֹת וְלִרְאוֹת וְלִהְיוֹת שָׁמָּה. וְלַעֲשׂוֹת חֻבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתְךָ. בְּבֵית הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו. מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשְׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֶיךָ יי אֱ-לֹהֵינוּ וְאֱ-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלֶכֶה רַחֲמָן. שֶׁתְּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. וְתִבְנֶהוּ מִהֲרָה וְתִגְדֵּל כְּבוֹדוֹ: אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי. גְּלָה כְבוֹד מְלָכוּתְךָ עָלֵינוּ מִהֲרָה. וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֹׂא עָלֵינוּ לַעֲיִי כָּל הַיּוֹם. וְקֶרֶב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם. וּנְפֻצוֹתֵינוּ כָּנֵס מִיִּרְכַּתִּי אֶרֶץ. וְהַבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרָנָה. וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לִפְנֶיךָ אֶת קַרְבָּנוֹת חֻבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסֶדֶר וּמוֹסָפִים כְּהִלְכָתָם...

אֱ-לֹהֵינוּ וְאֱ-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלֶכֶה רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ. טוֹב וּמַטִּיב הַדָּרֵשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֲלֵינוּ בְּהֵמוֹן רַחֲמֶיךָ. בְּגָלָל אֲבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנְךָ. בְּגַה בֵּיתְךָ כְּבִתְחֻלָּה וְכוּנֵנוּ מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנוֹ. וְהִרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוּ וְשִׁמְחָנוּ בְּתִקְוָנוּ. וְהִשָּׁב כְּהַנִּים לַעֲבוֹדָתָם וְלוֹיִם לְשִׁירָם וְלִזְמָרָם. וְהִשָּׁב יִשְׂרָאֵל לְגוֹיָהֶם. וְשֵׁם נַעֲלֶה וְנִרְאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לִפְנֶיךָ בְּשִׁלֵּשׁ פַּעַמִּי רְגָלֵינוּ כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ. שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל זָכוֹרְךָ אֶת פָּנָי יי אֱ-לֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר. בְּחַג הַמִּצּוֹת. וּבְחַג הַשְּׁבָעוֹת. וּבְחַג הַסֻּכּוֹת. וְלֹא יִרְאֶה אֶת פָּנָי יי רִיקָם. אִישׁ כְּמִתְנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יי אֱ-לֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ:

וְהִירְאֵנוּ בְּבִנְיָנוּ

"סבו ציון והקיפואה"

סיבובי שערים מרכזיים מחוץ לשערי הר בית ה' יתקיימו בע"ה בכל יום מימי חול המועד כשעה ורבע אחרי הנץ החמה. יציאה משער הכותנה (מומלץ להתעדכן בקו סבו ציון 0733181626) ניתן לערוך סיבובי שערים באופן עצמאי בכל יום ובכל שעה (השערים פתוחים בד"כ מ-7:30 עד בערך שקיעת החמה)

לזכר ולע"נ

הבחור עקיבא אברהם נהר שלום ז"ל

בן הרב יהודה רזאל שליט"א

"הבאים אליה מכל בית ישראל לרצות אבניה ולחונן עפרותיה ולסובב שערי המקדש ולהתפלל עליהם בקול רם בקדוש וברוך" (רבי שלמה בן יהודה גאון, אגרות ארץ ישראל)

"ואין לנו נחמה כי אם בסובבנו על השערים להשתחוות ולבקש רחמים וסליחה לשוב אל ירושלים ברחמים לבנות מקדשו, ולנעריהו מעפרו, להשיב שכינתו לתוכו להחיש משיח צדק עולמים לקבץ נפוצים בין העמים לקרא שנת רצון שנת שילומים סלה. וזה תמיד בקשתנו כן במקדש מעט בהר הזיתים בהקבץ אחינו בית ישראל אל ירושלים בחודש תשרי בירח האיתנים לרצות אבנים, לחונן עפרותיה לסובב על השערים להשתטח בתפילה ובתחנונים" (מכתב ראשי עדת ירושלים משנת ד' תשל"ז ויש הסוברים משנת ד' תתקיז)

"אם תזכה ותעלה לירושלים... וחוזר וסובב כל השערים והפינות סובו ציון והקיפואה ספרו מגדליה" (מתוך סדר תפילה לסיבובי שערים מוזמן הגאונים)

"ותפילתנו עליכם תדירה... בהר הזיתים מול היכל ה' מקום הדום רגלי א-להינו ועל שער הכהן ועל שערי מקדש ה' בקיבוץ כל ישראל לחוג את חג ה' חג הסוכות" (רבינו מאיר ראש הישיבה בירושלים, ד"א תתקפ"א)

לעדכונים, שמיעת הדרשות,

פניה למערכת ותיאום סיבובי שערים וכדו'

בקו 'סבו ציון' 0733181626

או במייל 3181626@gmail.com

ליצירת קשר ותרומות

+972559447228

העלון טעון גניזה

סבו ציון והקיפואה ספרו מגדליה: שיתו לבכם לחילה פסגו ארמנותיה למען תספרו לדור אחרון" (תהילים מח, יג יד)

"ציון היא דרש אין לה - מכלל דבעיא דרישה" (סוכה מא)

"אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד: כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה וחננו". (תהילים קב, יד-טו)

ובהערת בני אדם והתעוררותם אל אהבת המקום ההוא הקדוש ינחל הענין המיוחד, שכר גדול וגמול רב, כמו שנאמר: אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד, כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו, - רוצה לומר כי ירושלים אמנם תבנה כשיכספו בני ישראל לה תכלית הכוסף עד שיחוננו אבניה ועפרה. (כוזרי מאמר ה')

מתוך תפילה לסיבוב שערים (מוזמן הגאונים, נמצא בגניזה הקהירית)

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ אֱתָהּ הוּא יי אֱ-לֹהֵינוּ שֶׁהַחַיִּיתָנוּ וְסִיעָתָנוּ וְזִכְרָתָנוּ וְקִרְבָּתָנוּ לְמָקוֹם בֵּיתְךָ שֶׁבְּחֶרֶת מְכַל מְשַׁכְּנוֹת יַעֲקֹב שֶׁעִינֶיךָ וְלִבְךָ בּוֹ בְּחֶרֶבְנוּ וּבְבִנְיָנוּ, כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ בְּחֶרֶבְנוּ נִזְכָּה לִרְאוֹת בְּבִנְיָנוּ וְתָנוּ לָנוּ חֵלֶק טוֹב עִם כָּנוּס גְּלוֹת יִשְׂרָאֵל וְעִם עוֹלֵי רְגָלִים וְעִם עוֹלֵי זָבָחִים וּמִבְּיֵאֵי בְּפוּרִים לְהַר זֶה קִנְיָתָה יְמִינְךָ מְקֻדֶּשׁ יי כּוֹנֵנוּ יָדְךָ מְכוּן לְשִׁבְתְּךָ וּמְכוּן כְּנֶגֶד כְּסֵא כְבוֹדְךָ שֶׁבְּשָׁמַיִם הַחֲקוֹק עַל כַּפֶּךָ וּמִסֹּד נִגַּד עֵינֶיךָ וּבְנוֹי לִפְנֶיךָ, יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֶיךָ יי אֱ-לֹהֵינוּ וְאֱ-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּגְלוּ רַחֲמֶיךָ עַל הַרְסוֹתָיו וְיַהֲמוּ רַחֲמֶיךָ עַל שִׁפּוּף אֲבָנוּ וְתַנְעֲרֵנוּ מֵעַפְרֹו וְתַטְהֲרֵנוּ מִטּוֹמְאוֹתָיו וְתַגְדְּרֵנוּ מִפְּרָצוֹתָיו וְתַקְוֵנוּ מִהַרְסוֹתָיו, וְתַחֲזִירֵנוּ לְמָקוֹמוֹ וְלְכְבוֹדוֹ וְלִקְדָּשָׁתוֹ וּלְבִנְיָנוּ, וְתִשָּׁכֵן בְּתוֹכוֹ פִּימִי קֶדֶם כְּאֹמֹר וְהַבִּיאוֹתִים אֵל הַר קִדְשִׁי וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תַּפְלִי עוֹלָמִיתָם וְזָבָחִיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵּיתִי בֵּית תַּפְלָה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים וְתִנָּחֵם לֵב אֲבִלּוֹ וְתִפְּיֵג יְגוֹנָם וְנִשְׁמַח בּוֹ שִׂמְחַת עוֹלָם כְּכַתוּב וּפְדוּיִי יי יִשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרָנָה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם שִׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁיֹגוּ נְסוֹ יָגוֹן וְאֲנַחָה.

מתוך תפילת הש"ץ ליוה"כ

אֱ-לֹהֵינוּ וְאֱ-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: תִּתֵּן אַחֲרֵית לַעֲמֶךָ, תִּשְׁיֵב מִקְדָּשׁ לְתוֹכֵנוּ, תִּרְוֹמֵם הַר מְרוֹם הָרִים, תִּקְוֹמֵם קֶרֶן גְּדוּעָה, תַּצְהִיר מִחֲשָׁבֵי אוֹיֵי, תַּפְאָר יוֹשֶׁבֶת בְּדָד, תַּעֲטֶה בָּהּ מְלוּכָה לְבָדָד, תִּסְרֹר חֶרֶפָה מַעִיר, תַּנְעֵר זָדִים מִזְבֻּלְךָ, תַּמְצִיא צִדְקָה לַעֲדָתְךָ, תִּלְכֹּב אֶת רַעֲיָתְךָ, תִּכְרֹת לָהּ בְּרִית חֲדָשָׁה, תִּיָּקֵר נַפְשָׁה בְּעֵינֶיךָ, תַּטְהַרְנָה בְּמִים טְהוֹרִים, תַּחֲנֶה בְּעִיר חֲנָה דָּוִד, תִּזְקֹף קוֹמַת תְּמָרָה, תוֹדִיעַ לְכָל אֲהַבְתָּנוּ, תַּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחְנוֹתֵינוּ, תַּדְרִשׁ גְּאֻלָּה לְגִלּוֹתֵנוּ, תַּגְּלֶה קִיץ לְקִנְיָנוּ, תִּבְּוֹא מִהֲרָה לְרַחֲמֵנוּ, תַּאֲמִירֵנוּ לָךְ וְנִאֲמִירְךָ לָנוּ: